

Selma har en stor nyhet

Brevet

Brevet är skrivet för det här läromedlet, men det bygger på Selma Lagerlöfs verkliga brev till vännen Sophie Elkan. Allt det berättar är sant.

Falun den 23 november 1909

Kära Sophie,

jag har en stor nyhet! Jag får Nobelpriset i litteratur. Jag är den första kvinnan i världen som får priset. Tänk att det är jag!

Med priset kommer mycket pengar. Du vet min dröm. Jag vill köpa tillbaka Mårbacka. Mårbacka är en gård i Värmland. Jag är född där. Min familj har inte gården nu. Men snart kan den bli min igen!

Du vet, jag har varit lärare i många år. Jag har inte haft mycket pengar. Nu skriver jag bara böcker. Och nu får jag världens finaste pris!

I december reser jag till Stockholm. Kungen ger mig priset där. Jag måste också hålla ett tal. Jag är blyg och lite rädd. Kära Sophie, kom med mig till Stockholm! Med dig är jag lugn och glad.

Din Selma

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
en nyhet	något nytt som man berättar
ett pris	en fin sak man får när man har gjort något bra
pengar	man köper saker med dem
en dröm	något man mycket vill göra eller ha
en gård	ett hus på landet med mark och djur
en lärare	en person som arbetar i en skola och lär ut
en kung	landets högsta man, han bor på ett slott
ett tal	när en person pratar inför många människor
blyg	man tycker att det är svårt att prata inför andra

Läsförståelsefrågor

---

1. Vad får Selma?
  1. ett nytt hus
  2. Nobelpriset i litteratur
  3. en ny skola
2. Vad vill Selma köpa tillbaka?
  1. gården Mårbacka
  2. en bil
  3. ett hus i Stockholm
3. Vad har Selma arbetat som?
  1. läkare
  2. kock
  3. lärare
4. Vart reser Selma i december?
  1. till Värmland
  2. till Stockholm
  3. till Göteborg
5. Varför vill Selma att Sophie kommer med? Skriv kort.

Facit

1. **b)** Nobelpriset i litteratur.
2. **a)** gården Mårbacka.
3. **c)** lärare.
4. **b)** till Stockholm.
5. Exempel på svar: Selma är blyg och lite rädd. Med Sophie är hon lugn och glad.

Bedöm öppna svar efter innehåll, inte efter exakt formulering.

FÖR LÄRAREN

Brevet kompletterar porträttet: här möter eleverna nyheten om Nobelpriset 1909 som en personlig glädje. Texten står i presens med några perfektformer ("har varit", "har en stor nyhet") – öva gärna skillnaden mellan "jag är" och "jag har varit". Selmas riktiga brev var skrivna på sin tids svenska; här är språket modernt och enkelt. Låt gärna eleverna läsa brevet högt och sedan skriva ett mycket kort svar från Sophie.

Diskussionsfrågor

- Vem skriver du brev eller meddelanden till? Berätta.
- Selma har en dröm: att köpa tillbaka sin gård. Vad är din dröm?
- **Skriv (3 meningar):** Skriv ett kort brev till en vän. Berätta en nyhet.

Källor och faktagranskning

- Selma Lagerlöf – Wikipedia (svenska): https://sv.wikipedia.org/wiki/Selma_Lagerlöf
- Selma Lagerlöf – Svenskt kvinnobiografiskt lexikon (skbl.se): <https://skbl.se/sv/artikel/SelmaLagerlof>
- Selma O L Lagerlöf – Svenskt Biografiskt Lexikon (Riksarkivet): <https://sok.riksarkivet.se/sbl/Presentation.aspx?id=10922>
- Selma Lagerlöf – Litteraturbanken: <https://litteraturbanken.se/red/forfattare/LagerlofS/presentation/>
- Nelly Sachs – Wikipedia: https://en.wikipedia.org/wiki/Nelly_Sachs

Faktagranskad i juni 2026. Nyckelfakta: Selma Ottilia Lovisa Lagerlöf föddes 20 november 1858 på gården Mårbacka i Östra Ämtervik, Värmland, och dog där 16 mars 1940. Hon hade en skada i höften sedan barndomen och rörde sig med hälta. Hon utbildade sig till lärare i Stockholm (1882–1885) och arbetade som lärarinna i Landskrona 1885–1895. Debutromanen "Gösta Berlings saga" kom 1891. "Nils Holgerssons underbara resa genom Sverige" (1906–1907) skrevs ursprungligen som en läsebok i geografi för skolan. Hon fick Nobelpriset i litteratur 1909 (första kvinnan) och valdes in i Svenska Akademien 1914 (första kvinnan). Med Nobelpengarna köpte hon tillbaka Mårbacka. Strax före sin död hjälpte hon den judiska författaren Nelly Sachs och hennes mor att fly från Nazityskland till Sverige 1940. Mindre osäkerhet: den exakta medicinska orsaken till hennes barndomsförlamning beskrivs olika i olika källor; här anges enbart att hon hade en höftskada och hälta, vilket källorna är överens om.

Berättelser om svenskar · läromedel för svenska som andraspråk. Skapat inom Läromedelsprojektet. Senast uppdaterad 2026-06-12.